

Miljøgodkendelse
af Store Rævdal
Rævdalvej 11A
9900 Frederikshavn

§ 12, stk. 3

*Lovbekg. nr. 1486 af 4. december
2009 om miljøgodkendelse m.v. af
husdyrbrug*

*Dato for gyldighed
28.07.2010*

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	0
Datablad	2
1 Resumé og samlet vurdering	3
1.1 Ikke teknisk resumé	3
1.2 Offentlighed.....	3
2 Generelle forhold	4
2.1 Forudsætninger for miljøgodkendelsen.....	4
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold	4
2.3 Gyldighed.....	4
2.4 Retsbeskyttelse.....	4
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	4
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	5
3.1 Lokalisering i forhold til beboelser, bygge- og fredningslinier mv.....	5
3.2 Placering i landskabet.....	5
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	7
4.1 Husdyrhold, staldindretning og ventilation	7
4.2 Fodring.....	9
4.3 Ensilage	9
4.4 Energi- og vandforbrug	9
4.5 Spildevand herunder regnvand	10
4.6 Affald, døde dyr, olie, pesticider og øvrige kemikalier	11
4.7 Driftsforstyrrelser eller uheld	12
5 Gødningsproduktion og -håndtering	13
5.1 Gødningstyper og mængder	13
5.2 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning.....	13
5.3 Gylleforsuring.....	14
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	16
6.1 Ammoniak og natur nær anlægget.....	16
6.2 Lugt.....	20
6.3 Fluer og skadedyr	21
6.4 Transport.....	22

6.5	Støj, støv og lys.....	22
7	Påvirkning fra arealerne.....	24
7.1	Udbringningsarealerne.....	24
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb	25
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav	25
7.4	Kvælstof til grundvand.....	27
7.5	Påvirkning af natur, Natura 2000 samt Bilag IV arter.....	27
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	31
8.1	Management og egenkontrol	33
8.2	Samlet vurdering vedrørende BAT på bedriften.....	33
9	Alternative løsninger og 0-alternativet	34
10	Bilag.....	35

DATABLAD

Titel:	Miljøgodkendelse af Store Rævdal
Dato for godkendelse:	28. juli 2010
Virksomhedens navn:	Store Rævdal
CVR-nr:	40318011
CHR-nr:	81621
Ejendomsnummer:	8130007010
Matr. nr:	3a m.fl. Gærum By, Gærum
Adresse:	Rævdalvej 11A 9900 Frederikshavn
Ansøger:	Kaj Kragkær Larsen Lendumvej 68 9750 Østervrå
Konsulent:	Tina Madsen Agrinord Hobrovej 437 9200 Aalborg SV tlf. 96345275 tim@agrinord.dk
Kommunens sagsbehandler:	Tinne Stougaard
Tilsynsmyndighed:	Frederikshavn Kommune Rådhus allé 100 9900 frederikshavn tlf. +45 9845 5000 post@frederikshavn.dk www.frederikshavn.dk

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kaj Kragkær Larsen, Lendumvej 68, 9750 Østervrå har ansøgt om en miljøgodkendelse for ejendommen Store Rævdal, Rævdalvej 11A, 9900 Frederikshavn. Der er søgt om nedenstående projekt:

- Udvidelse af svineproduktionen fra 54,31 DE kvæg og 200,18 DE svin til 316,84 DE svin årligt, svarende til en udvidelse fra 254,49 DE til 316,84 DE¹.
- Der opføres ingen nye staldafsnit/opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen.

Miljøgodkendelsen omfatter desuden alle dyrkningsarealer tilknyttet CVR nr. 40318011.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Frederikshavn Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 27. februar 2010. Kommunen har dog tidligere truffet afgørelse om miljøgodkendelse på ejendommen (i 2007). Denne afgørelse blev dog påklaget til Miljøklagenævnet, som hjemsendte sagen til fornyet behandling i kommunen.

Kommunen har vurderet, at den ansøgte udvidelse af produktionen på Store Rævdal vil kunne ske i overensstemmelse med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug² samt habitatdirektivet når virksomheden drives på de vilkår som fremgår af nærværende Miljøgodkendelse. Det vurderes at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det vurderes endvidere, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende centrale vilkår:

DEN MAKSIMALE HUSDYRPRODUKTION (VILKÅR 1-2)

UDBRINGNING (VILKÅR 8-9)

FORSURING (VILKÅR 10-17)

KØRSEL PÅ TVÆRS AF HÆLDNING (VILKÅR 19)

1.2 OFFENTLIGHED

Naboer og parter i sagen blev orienteret om ansøgningen den 15. marts 2010 med en frist på 3 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen i forbindelse med høringen.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 30. juni 2010 udsendt til høring hos parter i sagen samt ansøger selv. Der var frist til afgivelse af bemærkninger til den 16. juli 2010.

Der indkom ingen bemærkninger i forbindelse med høringen.

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til bekendtgørelse nr. 1695 af 19.december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., med senere ændringer.

² Lovbekg. nr. 1486 af 04-12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 FORUDSÆTNINGER FOR MILJØGODKENDELSEN

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Rævdalvej 11A, 9900 Frederikshavn.

Ejendommen skal fremover indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse, og i overensstemmelse med vilkår, der fremgår af denne miljøgodkendelse. Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår, ved at kunne fremlægge tilstrækkelig dokumentation f.eks. markplan, gødningsplan og kortbilag.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af kommunen, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Udskiftning af arealer der er omfattet af denne godkendelse skal anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest d. 1. august forud for det kommende dyrkningsår.

2.3 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Godkendelsen anses for udnyttet når den godkendte etablering, udvidelse eller ændring er gennemført og i drift.

Såfremt godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Ved ophør af driften skal stalde og gyllekummer rengøres. Gyllebeholdere, som ikke fortsat skal anvendes, skal tømmes og rengøres.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra denne godkendelse.

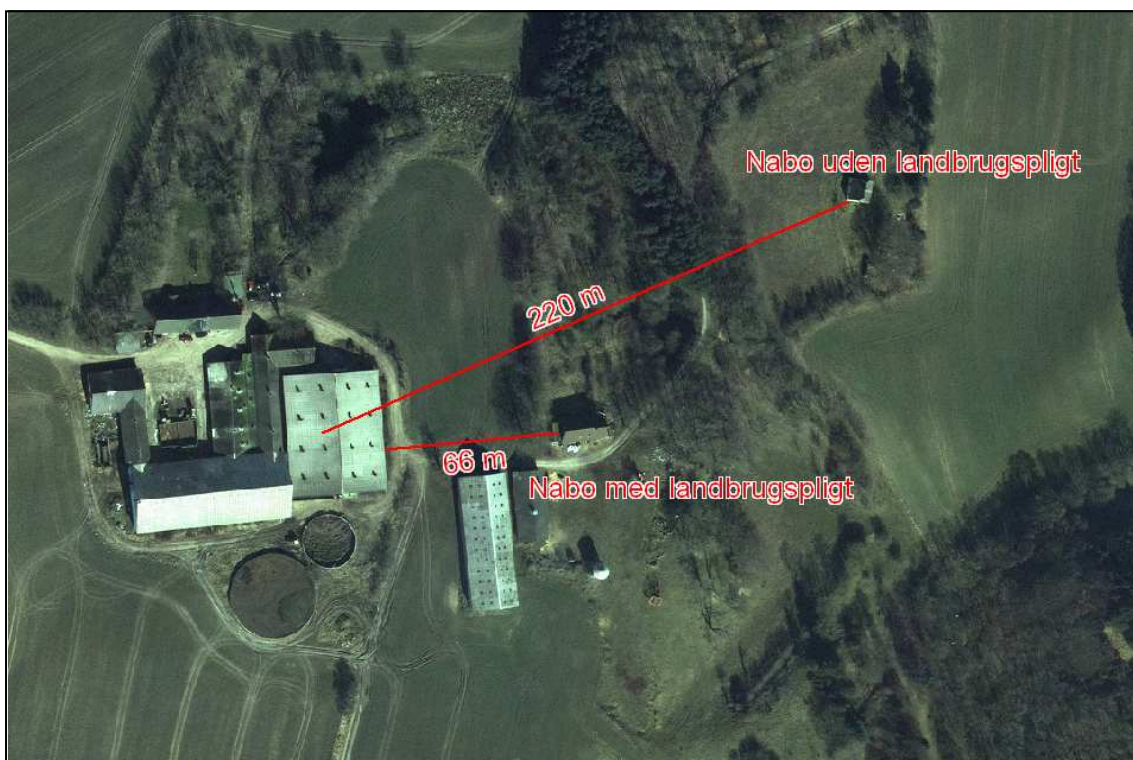
3 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 LOKALISERING I FORHOLD TIL BEBOELSER, BYGGE- OG FREDNINGSLINIER MV.

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 66 meter til nærmeste beboelse, der ligger øst for ejendommen. Nærmeste beboelse uden landbrugspligt ligger ca. 220 m øst for Store Rævdal. Der er ca. 2 km til nærmeste byzone, Gærum. Nærmeste samlede bebyggelse ligger mere end 2 km fra anlægget. Ejendommens placering i forhold til de nærmeste naboer fremgår af Figur 1.

Slagtesvinestalden samt gyllebeholderne overholder ikke afstandskravet til naboskel i husdyrovens § 8. Der er dog tale om eksisterende bebyggelse, hvor anvendelsen ikke ændres. Kommunen har vurderet at øvrige afstandskrav til byzone, sommerhusområde, vandforsyning, vej mv. i henhold til § 6 og § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kommunen har desuden vurderet at det projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinier.

FIGUR 1 PLACERING AF HUSDYRBRUGET

3.2 PLACERING I LANDSKABET

Ejendommen ligger i et område, der er udpeget som særligt værdifuldt landskab og værdifuldt kulturmiljø i Kommuneplan 2009-2020.

Særligt værdifulde landskaber skal så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet.

Ved udpegningen af de særligt værdifulde landskaber er der lagt vægt på det enkelte områdes betydning for oplevelsen af den pågældende egn. Ud over at beskytte disse landskaber mod byggeri, anlæg og lignende, er det vigtigt, at deres karakteristiske træk ikke udviskes.

Inden for afgrænsningen af de udpegede værdifulde kulturmiljøer skal de kulturhistoriske værdier beskyttes. Byggeri, anlægsarbejder og andre indgreb, der i væsentlig grad vil forringe oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier, må ikke finde sted i disse områder.

I tilfælde af, at der skal ske byggeri eller ændret anvendelse inden for kulturmiljøets afgrænsning, skal der ske en afvejning af de forskellige hensyn, så kulturbeskyttelseshensynene varetages.

Der er tale om et åbent landskab med spredt bebyggelse og relativt langt mellem naboerne. En del markskel er markeret med levende hegn, og rundt om bedriften ligger der mindre skovbevoksede arealer samt § 3-beskyttede naturarealer (enge, overdrev m.v.). Naturarealerne ligger primært i tilknytning til områdets vandløb. Landskabet er kuperet og anlægget ligger højt i landskabet men er afskærmet for omgivelserne mod nord, vest og øst af de små skovarealer. Nord for anlægget ligger en del fredede gravhøje, hvilket også danner baggrund for områdets udpegning til værdifuldt kulturmiljø..

Der opføres ikke ny bebyggelse i forbindelse med udvidelsen. Ejendommens bebyggelse bærer præg af, at der løbende er sket tilbygninger og nybyggeri, så den oprindelige fire-længede konstruktion fremstår noget forstyrret.

Kommunen vurderer, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke de landskabelige og kulturhistoriske hensyn i området. Dette skyldes, at der ikke er tale om ny bebyggelse i forbindelse med udvidelsen samt at den eksisterende bebyggelse mod nord, øst og vest er afskærmet i landskabet af eksisterende beplantning. Der vil således ikke ske påvirkning af de hensyn, der ligger bag områdets landskabelige udpegninger.

Kommunen har samlet set vurderet at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige eller rekreative interesser i området og har ikke stillet yderligere vilkår.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD, STALDINDRETNING OG VENTILATION

Det ansøgte dyrehold med tilhørende staldsystemer fremgår af Tabel 1. De enkelte staldafsnit fremgår af anlægstegningen, der er vedlagt som bilag 2.

TABEL 1 OVERSIGT OVER ANSØGT DYREHOLD

Produktions- og staldtype	Vægtgrænser	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	-	300	229	48,73
Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, dybstrøelse	-	100	76	28,04
Årssøer, farestald, kassestier, delvist spaltegulv,	-	400	95	16,24
Smågrise, Drænet gulv + spalter (50/50)	7,3-32 kg	9200	1415	46,00
Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	32-107 kg	6402	1520	177,83
Dyreenheder i alt				316,84

Ejendommens staldbygninger er ifølge ansøgningen alle i god stand og står ikke foran renovering de næste 8-10 år. Der er forsuring i slagtesvinestalden.

Ventilationsanlæggene på ejendommen er af overtrykstypen med afkast placeret på tagfladen af staldbygningerne. Anlæggene har automatisk alarm, som sikrer, at ventileringen er konstant.

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende, og finder ikke anledning til at stille vilkår til ventilationen.

Ansøger har i ansøgningen lavet følgende redegørelse for fravalg af BAT (kursiv):

Gyllekøling er fravalgt, da det kun er realistisk at indføre i nye stalde. Det vil blive en dyr løsning at skulle lave gyllekøling i en eksisterende stald, da det kræver at hele stalden tømmes og kanaler rengøres. Derudover vil det kræve nyt inventar. Da spalterne ikke kan fjernes uden at inventaret nedtages. Gyllekøling ville, hvis det var muligt at indsætte, kun være brugbar i stalden til de 300 søer, da de sidste 100 går på dybstrøelse.

Det er fravalgt at ændre på gulvet i smågrisestalden, da prisen ligger over 25.000 kr., hvilket svarer til et beløb på 100 kr. pr. kg reduceret N.

Det er fravalgt at ændre på gulvet i slagtesvinestalden, da prisen for at ændre gulvet vil være over 1000 kr. pr. stiplads, da det bl.a. kræver nyt inventar, hvis stalden skal ændres. Der er 1500 stipladser. Prisen pr. kr. reduceret N er således 3.500 kr. En uforholdsvist stor investering med en lille reduktion af ammoniakfordampningen. Valg af delvis spaltegulv vil reducere fordampningen med 703 kg N totalt. Der er i stedet brugt forsuring. Af scenarieberegninger ses, at valget af forsuring opvejer effekten af delvis spaltegulv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Frederikshavn Kommunes vurdering af BAT for staldtype og staldteknologi tager udgangspunkt i EU-kommisionens referencedokument om BAT for intensiv svine- og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") samt de BAT-blade og teknologibeskrivelser der er offentliggjort på henholdsvis Dansk Landbrugsrådgivnings hjemmeside (www.landbrugsinfo.dk) og Miljøstyrelsens hjemmeside (www.mst.dk). Kommunen har desuden i vurderingen taget udgangspunkt i de vejledende BAT-standardvilkår fra miljøstyrelsen³.

Miljøstyrelsen har som udgangspunkt fastlagt et acceptabelt omkostningsniveau på 40 kr./kg reduceret N. Miljøstyrelsen har endvidere vurderet, at teknologier der koster mere end 100 kr. pr kg reduceret N ikke bør tages i betragtning, med mindre der foreligger ganske særlige omstændigheder. Frederikshavn Kommune har i sin vurdering af BAT-niveauet taget udgangspunkt i disse udmeldinger fra Miljøstyrelsen. De ovennævnte BAT-standardvilkår tager udgangspunkt i "bar-marks-projekter". Da der kan være ekstra omkostninger forbundet med at få en konkret teknik indpasset i de eksisterende rammer kan de økonomiberegninger, der fremgår af ovennævnte BAT-standardvilkår, ikke overføres direkte til eksisterende stalde. Der skal derfor foretages en individuel konkret vurdering af de eksisterende stalde med henblik på at fastlægge krav til emissionsniveau.

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre.

I den aktuelle sag er farestalden indrettet i overensstemmelse med et af de nævnte BAT-byggeblade (106.02-52). Løbe- og drægtighedsstalen er indrettet med delvis spaltegulv svarende til referencestaldsystemet i henhold til Husdyrloven. Slagtesvinene er omfattet af standardvilkårene.

Idet der er tale om en beskeden udvidelse og ændring indenfor eksisterende rammer vurderes det, at der ikke er proportionalitet i at kræve etablering af ny teknologi i form af gyllekøling eller luftrensning. Der er således tale om et eksisterende ældre staldanlæg, hvor det vil være omkostningskrævende at etablere nyere teknologi.

I kapitel 8 er der redegjort for kommunens samlede vurdering af, om ejendommen lever op til BAT-niveauet.

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift af husdyrholdet:

³ Vejledende BAT-Standardvilkår for konventionel produktion af slagtesvin i gyllesystemer – omfattet af § 12 i Husdyrgodkendelsesloven. Høringsudkast fra Miljøstyrelsen af 19.januar 2010

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført i overensstemmelse med ovenstående tabel. Produktionen må ikke overstige de anførte antal DE.
2. Der må ikke ændres på sammensætningen af dyregrupper og arter eller i staldindretning og andre forhold, uden at kommunen har vurderet effekten heraf. En ændring af sammensætningen af dyregrupper på maksimalt 5 % af den samlede husdyrproduktion kan dog ske uden yderligere vurdering fra kommunen, så længe det ikke medfører overskridelse af det tilladte maksimale antal DE.

Det bemærkes at spørgsmålet om BAT vil indgå i forbindelse med revurdering af ejendommens miljøgodkendelse, samt i forbindelse med evt. kommende ansøgninger om renovering/udvidelse af produktionen.

4.2 FODRING

Foder blandes på eget blandedanlæg og består af korn og indkøbt foder. Foderforbruget forventes at være ca. 2700 tons/år.

Der fodres med forskellige foderblandinger (fasefodring) til de forskellige dyregrupper. Fordelen ved at bruge flere blandinger er, at man kommer tættere på dyrenes fysiologiske behov. Normalt vil man fodre efter de dyr med det højeste behov, så jo mere det er delt op, jo mere kan man spare på næringsstofferne som bl.a. protein (kvælstof) og fosfor.

Det er fravalgt at nedsætte mængden af råprotein til dyrene i forhold til det, som normerne foreskriver. På de konkrete udbringningsarealer er der ikke særlige fosforproblemer, og Kaj Kragkær Larsen har derfor valgt at følge normerne med hensyn til fosfor for ikke at risikere, at svinene får fosformangel.

Der tilsættes fytase til foderet.

Der tilsættes ikke benzosyre til foderet. Denne løsning er af ansøger – i samråd med svinekonsulent – fravalgt af flere grunde. Dels er der en merudgift på ca. 10 kr. pr. 100 kg foder ved tilsætning af benzosyre, og dels er syren meget hård ved inventaret i stalden. Desuden har den en negativ effekt på foderoptagelsen.

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREFdokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/ disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase. På Store Rævdal anvendes fasefodring og tilsætning af fytase.

Kommunen vurderer, at virksomheden med lever op til BAT med hensyn til fodring.

4.3 ENSILAGE

Der opbevares ikke ensilage på ejendommen.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Ejendommens energi- og vandforbrug fremgår af Tabel 2.

TABEL 2 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Art	Forbrug/år
Fyringsolie til bolig	8.000 l
Elforbrug til maskiner, lys, ventilatorer m.v.	269.450 kWh
Vand til drikkevand og rengøring m.v.	5.500 m ³

Der er på ejendommen oliefyr til boligens opvarmning. Staldene er uopvarmede. Derudover er der elforbrug til maskiner, lys, ventilatorer m.v.. Hvor det er muligt, anvendes der energibesparende belysning.

Vandforsyningen til dyr og rengøring sker fra egen boring.

Der føres flere gange dagligt tilsyn med, at drikkekar, -kopper og -ventiler ikke har lækager

Ifølge BREF-dokumentet er det med hensyn til reduktion af energiforbruget i svinestalde BAT at optimere ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde, herunder at undgå modstand i ventilationssystemer gennem hyppig rengøring og eftersyn af kanaler m.m.. Desuden er det BAT at anvende lavenergibelysning.

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vand- og energiforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår. Baggrunden for dette er ifølge Miljøstyrelsen, at disse elementer vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Kommunen har ud fra virksomhedens produktion og teknologivalg vurderet, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på reduktion af energi- og ressourceforbruget og at virksomheden dermed lever op til BAT. I forbindelse med kommende revurderinger af virksomheden vil spørgsmålet om anvendelsen af BAT blive et fast punkt. Kommunen vurderer at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til virksomhedens energi- og ressourceforbrug.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Afledning af spildevand fremgår af Tabel 3.

TABEL 3 AFLEDNING AF SPILDEVAND

Afløb:	Afledning til:
Rengøring af stalde	Gyllebeholder
Rengøring af vaskeplads	Gyllesystem/separat opsamlingsbeholder
Overfladevand (regnvand/tagvand)	Terræn

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand, herunder regnvand, i ansøgt drift. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

4.6 AFFALD, DØDE DYR, OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER

Ansøger har redegjort for nedenstående forhold omkring opbevaring og bortskaffelse af affald, døde dyr, olie, pesticider og øvrige kemikalier.

Der forefindes ingen pesticider og sprøjteudstyr på ejendommen, idet al markdriften forestås fra en af ansøgers andre ejendomme. Til den daglige drift findes der et mindre medicinoplag, i et køleskab i forrummet ved kontoret. (se bilag 2). På ejendommen findes der desuden en overjordisk dieseltank, hvis placering også fremgår af bilag 2.

Fast affald opbevares i en 400 liters container på gårdspladsen. Denne tømmes med dagrenovationen.

Døde dyr opbevares i container for smågrisenes vedkommende og i en større lukket container eller under kadaverkappe hævet over jorden for større dyrs vedkommende indtil afhentning til destruktion. opbevaringen sker ved indkørslen mod vest, jf. figur 2, så der sikres let adgang for afhentningen.

Der henvises i øvrigt til Frederikshavn Kommunes regulativ for erhvervsaffald der kan findes på kommunens hjemmeside (www.frederikshavn.dk).

FIGUR 2 AFHENTNING AF DØDE DYR

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af olie, kemikalier m.v. på virksomheden. Ligeledes vurderer kommunen bortskaffelsen af affald fra virksomheden sker på miljømæssig forsvarlig vis.

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

3. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald m.v..
4. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Indtil afhentning skal det opbevares i en lukket container/under kadaverkappe, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

4.7 DRIFTSFORSTYRELSE ER UHELD

Der kan være risiko for spild af gylle i forbindelse med pumpning til og fra gyllebeholdere. Derudover kan der være risiko for spild af diesellole ved påfyldning af dieseltank. Ved eventuel lækage af gyllebeholdere eller dieseltank kan der endvidere være risiko for spild.

For at imødegå disse risici opbevares gylle i gyllebeholdere, som er godkendt i henhold til 10 års beholderkontrol. Der er automatisk alarm ved gyllepumpe samt ved vandinstallation og i tilfælde af strømsvigt. Pumpestart af gylle styres således, at pumpning alene kan ske, når indløbet til gyllebeholderen er svunget ind over beholderkanten. Der er desuden befæstede arealer på de områder, hvor husdyrgødningen håndteres.

Diesellole opbevares i en godkendt tank, som er placeret på betongulv.

På bedriften er der udarbejdet en beredskabsplan, hvori der er beskrevet, hvilke forholdsregler, der skal tages i forbindelse med brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt ved transport af bekæmpelsesmidler.

Kommunen vurderer, at risikoen for uheld der kan skade det omgivende miljø er tilstrækkelig reduceret med de anførte tiltag samt følgende vilkår.

5. Der skal altid være en person til stede til overvågning af:
 - a. Påfyldning af sprøjtemateriel
 - b. Pumpning af gylle til/fra gyllebeholdere og forbeholder
 - c. Påfyldning af diesel til dieseltank
6. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til:
 - a. Øjeblikkeligt at anmelde det til alarmcentralen på tlf. 112, og
 - b. Snarest muligt at underrette tilsynsmyndigheden, Frederikshavn Kommune, på tlf. 98455000.
7. Ejendommens beredskabsplan skal revideres årligt og være tilgængelig på bedriften.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

I nedenstående Tabel 4 ses en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion.

TABEL 4 PRODUCERET, MODTAGET OG AFSAT HUSDYRGØDNING

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Gylle	33.341	6.744	300,60
Dybstrøelse	1.811	475	16,24
I alt til udbringning	35.152	7.219	316,84

Med den producerede husdyrgødning udbringes der 1,4 DE/ha på ejet og forpagtet areal.

5.2 OPBEVARING OG UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Ejendommens opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning fremgår af nedenstående Tabel 5

TABEL 5 OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Kapacitet (m3)	Overdækning
Eksisterende gyllebeholder	1	515	Flydelag
Eksisterende gyllebeholder	2	1.383	Flydelag
Gyllekanaler i staldene	-	1.360	-
Gyllebeholder Bredmosevej 37	-	1.000	Flydelag
I alt		4258	

Der er indsendt kapacitetserklæring, der viser at en tilstrækkelig kapacitet til 9 måneders opbevaring er 4114 m³. Der er derfor tilstrækkelig opbevaringskapacitet, forudsat at gyllebeholderen på Bredmosevej 37 benyttes.

Gyllebeholderen på Bredmosevej ligger uproblematisk i forhold til naboer og natur. Den ligger i bufferzone 2, men vil ikke kunne medføre en ammoniakdeposition, der er højere end husdyrlovens grænser for merdeposition på bufferzonearealer.

Dybstrøelsen på ejendommen køres direkte ud fra stalden til nedpløjning i marken. Andelen af dybstrøelse til direkte udkørsel indgår som tiltag til reduktion af ammoniakfordampningen i projektet. Der stilles derfor vilkår til dette.

Der er gylleforsuring i slagtesvinestalden, men da den forsurede gylle blandes med ikke-forsuret gylle i tankene, er der ikke indregnet effekt af gylleforsuring i tankene.

Markdriften forestås ikke fra Store Rævdal, men fra ejendommen Lendumvej 68.

I henhold til EU-kommisionens referencedokument om Bedst Anvendelig Teknologi (BAT) for svine- og fjerkræhold fra 2003 er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Med hensyn til udbringning af husdyrgødning er det ifølge BREF-dokumentet BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrånede, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen, således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Med hensyn til udbringning af flydende husdyrgødning har Frederikshavn Kommune vurderet, at det er BAT at nedfælde al flydende husdyrgødning i sort jord og på græs. Nedfældning af flydende husdyrgødning reducerer ammoniakfordampningen i forbindelse med udbringning. Frederikshavn Kommune har vurderet at der med teknikken nedfældning af gylle i sort jord og på græs er tale om en effektiv teknik der er økonomisk og teknisk gennemførlig. Det bemærkes at der pr. 1.januar 2011 indføres et generelt krav om nedfældning af flydende husdyrgødning i sort jord og på græs..

Kommunen har samlet vurderet, at opbevaring samt udbringning af husdyrgødning med nedenstående vilkår lever op til kravet om anvendelse af BAT.

8. Al flydende husdyrgødning der udbringes på sort jord eller græs skal nedfældes
9. Al dybstrøelsen skal køres direkte ud og nedpløjes

5.3 GYLLEFORSURING

REDEGØRELSE OG VURDERING

I forbindelse med udvidelsen etableres tillige gylleforsuring i slagtesvinestalden. Tilsætning af syre til gyllen bevirker at gyllens pH-værdi falder. Ved at reducere gyllens pH-værdi omdannes gyllens indhold af ammoniak i stigende omfang til ammonium (NH_4^+) der ikke fordampes. Ved tilsætning af 4-6 kg koncentreret svovlsyre (H_2SO_4) pr. 1.000 kg kvæggylle sænkes gyllens pH-værdi til mellem pH 5,5 og 6,0.

Anlægget til svovlsyrebehandling integreres med det eksisterende gyllesystem på ejendommen. Forsuringen sker ved at gyllen pumpes ud i en processtank, hvor der tilsættes svovlsyre. Gyllen pumpes herefter dels tilbage i gyllekanaler og dels til gyllebeholder.

Ifølge Miljøstyrelsens teknologibeskrivelse kan ammoniakfordampningen reduceres med 70 % ved forsuring af gyllen. I IT-ansøgningen er der i overensstemmelse hermed indtastet en effekt på 70 %. Der er ligeledes i IT-ansøgningen indtastet et antal driftstimer på 7.000 timer svarende til, at ejen-

dommen overholder kommunens BAT-niveau for ammoniakfordampning. Det forudsættes dog, at anlægget som udgangspunkt er i drift hele året (8760 timer).

Forsuring af gyllen medfører normalt, at ammoniakfordampningen fra lageret ligeledes reduceres med 50 %. En forudsætning for dette er dog, at der kun håndteres forsuret gylle i tankene. Idet der ikke etableres forsuring i alle staldafsnit med gylle, er der således ikke indregnet effekt fra forsuring i gylletankene.

Ifølge teknologibeskrivelsen kan forsuring af gylle give anledning til problemer med at opretholde naturligt flydelag på gylletanken. Såfremt gyllen ikke danner naturligt flydelag, skal det derfor sikres at der etableres og vedligeholdes et flydelag på tanken.

Ved forsuring af gyllen øges indholdet af N i gyllen ab lager og der kan derfor forventes en stigning i gødningsvirkningen. Samtidig indeholder den forsurede gylle svovl. Dette nedsætter behovet for indkøb af svovl med handelsgødning. Det vurderes at den ekstra tilførsel af svovl til udbringningsarealerne ikke vil give anledning til negative effekter i forhold til det omgivende miljø, idet afgrøderne optager svovl som næringsstof.

Med hensyn til arbejdsmiljø medfører forsuring af gylle en reduktion i ammoniakkoncentrationen i stalddrummet hvilket kan forbedre arbejdsmiljøet. Håndtering af svovlsyre kan dog give risiko for ætsning og svovlbrinteudvikling. Det er derfor vigtigt at være særlig opmærksom på arbejdssikkerheden.

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

10. I slagtesvinestalden skal der etableres et anlæg til svovlsyrebehandling af gylle i henhold til ansøgningen.
11. Anlægget skal som udgangspunkt være i drift hele året svarende til 8.760 timer.
12. Der må kun anvendes svovlsyre i syrebehandlingsanlægget.
13. Svovlsyretanken skal være dobbeltskroget, og anlægget til svovlsyrebehandling skal placeres på en plads med støbt bund uden afløb. Pladsen skal mindst kunne rumme indholdet af svovlsyretanken.
14. Der skal indgås fast serviceaftale med producenten om kontrol, jf. servicemanualen, herunder kalibrering af pH-målere mindst 2 gange årligt.
15. Dokumentation for kalibrering af pH-måler samt serviceaftale med producenten skal fremgå af driftsjournal
16. Eventuelle driftsstop skal noteres i driftsjournal med angivelse af varighed og årsag
17. Driftsjournal skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende

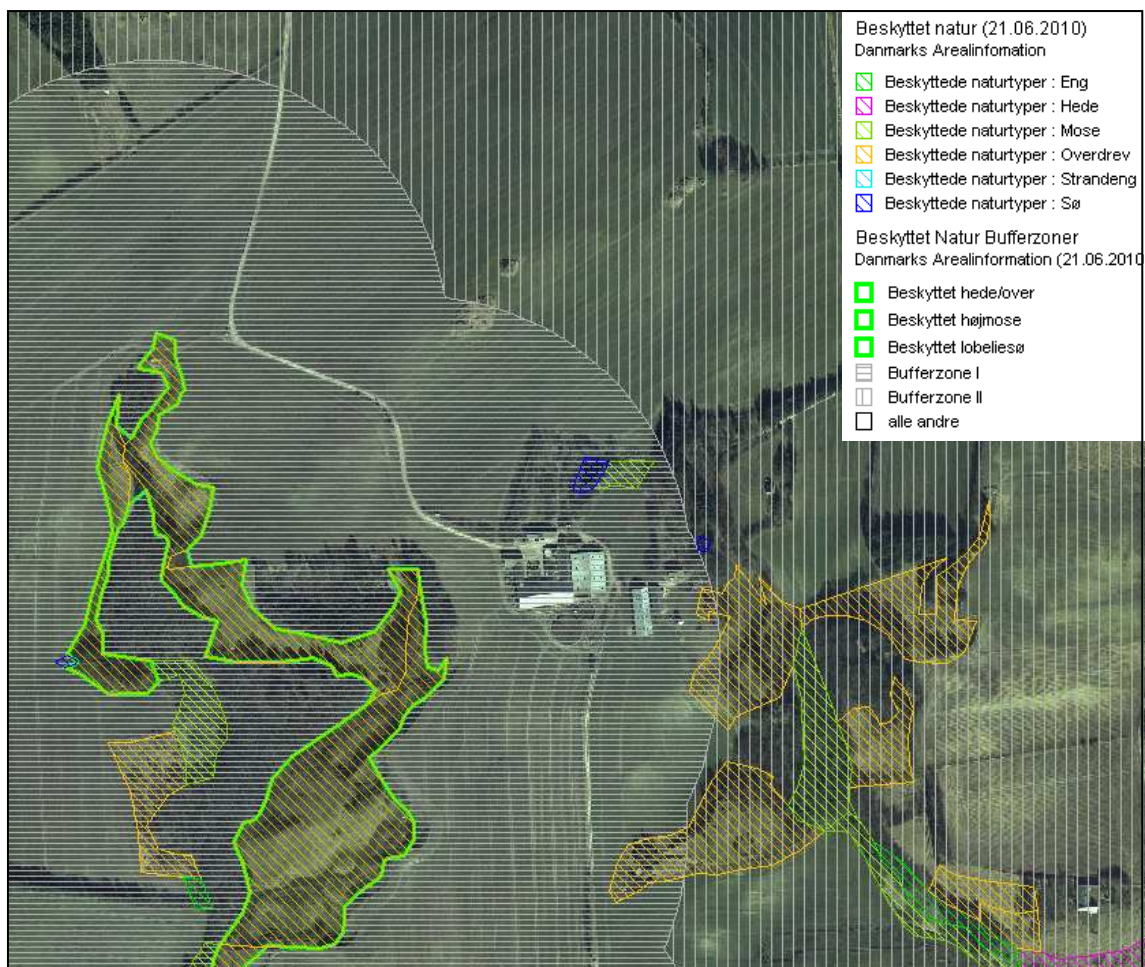
6.1 AMMONIAK OG NATUR NÆR ANLÆGGET

Beregninger foretaget i IT-ansøgningen viser, at fordampningen af ammoniak fra nuddriften er 4804 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 4218 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således et fald i ammoniakfordampningen på 586 kg kvælstof pr. år.

Der er et generelt krav i Lov om miljøgodkendelse m.v. om, at der for miljøgodkendelser ansøgt i 2007 skal ske en 15 % reduktion af ammoniakfordampningen i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet gælder for udvidelser samt for stalde, som renoveres. I forhold til udvidelsen på Store Rævdal er dette reduktionskrav overholdt. Der er i miljøgodkendelsen stillet en række vilkår vedrørende dyrehold, staldtyper, fodring m.m. der er en forudsætning for at reduktionskravet er opfyldt.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug har udpeget visse af naturbeskyttelseslovens beskyttede naturområder (§7-arealer) og fastlagt 2 bufferzoner om disse naturtyper (hhv. 300 m og 1000 m), samt angivet nogle beskyttelsesniveauer, som skal overholdes i forbindelse med miljøgodkendelser i bufferzonerne. Derudover skal kommunen vurdere de resterende beskyttede naturtyper i forhold til naturbeskyttelsesloven.

Anlægget ligger i bufferzone I idet det ligger mindre end 300 m fra et af de ovennævnte §7-arealer. Der må dermed ikke være en meremission af ammoniak fra anlægget. Kravet om at der ikke må være en stigning i ammoniakemissionen er ifølge beregninger i IT-systemet opfyldt.

FIGUR 3 BELIGGENHED AF NÆRMESTE §3-NATUR SAMT NATUR OMFATTET AF §7 I HUSDYRLOVEN

§ 3 arealerne, der ligger indenfor en radius af 1000 meter fra ejendommen, ligger i områder, der i kommuneplan 2009-2020 for Frederikshavn Kommune er udpeget til naturområde. I områder udpeget som naturområde må anvendelsen ikke forringe muligheden for at opfylde de målsætninger for naturtilstanden, som kan opstilles med baggrund i naturkvalitetsplanlægningssystemet.

§ 3-arealerne indenfor 1000 meter ligger alle i økologisk forbindelse. De økologiske forbindelser fremgår af kommuneplan 2009-2020 for Frederikshavn Kommune og udpegningens formål er at sikre, at barrierer for spredningen af planter og dyr så vidt muligt undgås.

Ved husdyrudvidelsen på ejendommen sker der et fald i ammoniakemissionen på ca. 586 kg N/år.

I nedenstående skema ses en oversigt over de beregnede totaldepositioner af ammoniak i udvalgte naturpunkter, jf. kort i figur 4.

Punkter	Naturtype	Merdeposition	Totaldeposition
1	Overdrev	< 0,0	1,2
2	Overdrev	< 0,0	2,1
3	Sø og mose	< 0,0	1,6

4	Surt overdrev	< 0,0	0,2
5	Overdrev og mose	< 0,0	1,5

FIGUR 4 BELIGGENHED AF UDVALGTE NATURPUNKTER TIL BEREGNING AF DEPOSITION

I områder hvor der er særlige naturinteresser, dvs. til særligt værdifulde naturområder og/eller økologisk forbindelse, er kommunen særligt opmærksomme på naturinteresser og på om der skal stilles skærpede vilkår.

Baggrundsbelastningen i dette område af Frederikshavn Kommune er på ca. 13,7 kg N/ha/år, ifølge DMU's seneste opgørelse i 1 * 1 km kvadrater.

Det natur, der ligger i umiddelbar nærhed af anlægget er sø, mose, overdrev og skov.

Tålegrænsen for overdrev ligger på 10 – 20 kg N/ha/år, for moser er den 5 – 25 kg N/ha/år alt efter, hvad det er for en mosetype, og for søer er den 5 - ? kgN/ha/år. Tålegrænsen for søer med en habitatnaturtype er på 5 – 10 kg N/ha. En stor del af de danske søer hører imidlertid til den næringsbelastede slags, der ikke er kvælstofbegrænsede. For denne type af søer vil en yderligere kvælstofdeposition ikke have nogen betydning for søens tilstand. Denne type af søer findes typisk i forbindelse med marker, hvorimod "finere" søer typisk vil findes i forbindelse med anden natur. For skov er tålegrænsen 10 – 35 kg N/ha/år, alt efter om man har med produktionsskov at gøre eller naturskov.

Den nedre ende af tålegrænseintervallet er således allerede overskredet for flere af de berørte naturarealer.

Emissionen fra anlægget falder i forbindelse med udvidelsen, hvilket betyder at udvidelsen ikke vil føre til en tilstandsændring på nogen af naturarealerne. Udvidelsen er derfor ikke i strid med Naturbeskyttelseslovens § 3.

Totalbelastningen til de nærmeste naturarealer er 1,2 – 2,1 kg N/ha/år. I vurderingen af anlæggets påvirkning af naturområderne skal indgå en vurdering af, om totalbelastningen udgør en væsentlig del af den samlede belastning.

Som en tommelfingerregel kan en belastning siges at være væsentlig, hvis den svarer til > 10 % af baggrundsbelastningen. Ud fra dette kriterium vil en totaldeposition > 1,4 kg N/ha/år være væsentlig, da baggrundsbelastningen er på ca. 13,7 kg N/ha/år. Totaldepositionen må således siges at være væsentlig i punkt 2, 3 og 5.

Frederikshavn Kommune vurderer imidlertid, at der ikke er belæg for at stille skærpede vilkår, når ikke der er nogen merbelastning til naturarealerne.

Natura 2000-områder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område nr. 8, Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder) ligger omkring 1,3 km nordøst for anlægget.

Udpegningsgrundlaget for området er:

Naturtyper	Rigkær (7230)
Næringsrig sø (3160)	Bøg på mor (9110)
Vandløb (3260)	Bøg på muld (9130)
Tør hede (4030)	Ege-blandskov (9160)
Enekrat (5130)	Stilkege-krat (9190)
Kalkoverdrev (6210)	*Elle- og Askeskove (91E0)
*Surt overdrev (6230)	Arter
Urtebræmme (6430)	Bæklampret (1096)
*Kildevæld (7220)	Odder (1355)

* Angiver, at naturtypen er prioriteret, hvilket betyder at der er særligt skrappe beskyttelsesforpligtelser, da naturtypen er i fare for at forsvinde på EU-plan.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal indenfor habitatområdet er et surt overdrev (6230). Beregninger giver en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,2 kgN/ha/år. Overdrevet har en moderat naturtilstand og har således ikke en gunstig bevaringsstatus.

Tålegrænsen for overdrev af denne type ligger på 10 - 20 kg N/ha/år og for overdrev med en habitatnaturtype ligger tålegrænsen i den lave ende af intervallet. Den laveste ende af tålegrænseintervallet er således allerede overskredet.

Frederikshavn Kommune vurderer imidlertid, at udvidelsen ikke vil være til hinder for at opnå gunstig bevaringsstatus indenfor Natura 2000 området af følgende grunde.

For det første er der en nedgang i ammoniakemissionen fra anlægget på 586 kg N/år, hvilket betyder, at depositionen til overdrevet vil blive mindre ved udvidelsen. Dvs. at ændringen medfører en forbedring.

For det andet ligger overdrevet i udkanten af Natura 2000-området og der er langt til det nærmeste habitatoverdrev derfra. Den udvidelse, der skal ske af habitatoverdrev indenfor Natura 2000-området, er derfor ikke oplagt i denne ende af Natura 2000-området.

For det tredje er en totalbelastning på 0,2 kg N/ha/år meget minimal og usikkerheden på modellen så stor, at det er tvivlsomt, at en beregnet deposition på 0,2 kg N/ha/år vil have en negativ effekt på overdrevet.

Bilag IV-arter

En række dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring Rævdalvej. På baggrund af faglig rapport nr. 322 fra DMU samt øvrig kendskab til områder vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø, Markfirben, Odder, Dværgflagermus, Skimmelflagermus, Brunflagermus og Vandflagermus.

Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. Dette tilskrives, at udvidelsen vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Habitatdirektivet, bilag II arter

Frederikshavn Kommune har vurderet at udvidelsen vil have en neutral effekt på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Da Kommunen ikke har kendskab til fund af bilag II arter i området vurderes det derfor, at udvidelsen vil have en neutral effekt på eventuelle bilag II arter indenfor Natura 2000-området.

Fredninger

Der ligger ikke nogen fredninger i nærheden af anlægget.

KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING

Kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder. Kommunen har desuden vurderet, at udvidelsen ikke vil føre til en væsentlig påvirkning af naturarealerne i nærområdet, herunder bufferzonenaturen.

Frederikshavn Kommune skønner, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag II og IV.

En forudsætning for ovenstående beskrivelse og vurdering af påvirkningen af beskyttet natur omkring ejendommen er at den beregnede ammoniakfordampning er på 4218 kg N om året. Denne ammoniakfordampning er et resultat af sammensætningen af dyreholdet, valg af staldtyper, staldteknologi, foderkorrektioner, afgræsningsstrategi, m.m. Der er stillet vilkår vedr. de faktorer, der har betydning for dette.

6.2 LUGT

Miljøstyrelsens ansøgningssystem (skema 15949, version 4) har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige områder, se Tabel 6. Her ses også den beregnede vægtede gennemsnitsafstand fra stalde og gyllebeholdere til den nærmeste områdetype.

TABEL 6 LUGTGENEAFSTANDE

Områdetype (Beregningsmodel)	Lovens krav til minimumsafstand (m) (geneafstanden)	Den vægtede gennemsnitsafstand (m)
Byzone / Sommerhusområde (NY)	652	Ca. 2 km
Samlet bebyggelse (NY)	487	Over 2 km
Enkelt bolig (NY)	217	230

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning.

Som det fremgår af ovenstående tabel, overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande i forhold til de angivne områdetyper.

Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Der er stillet følgende vilkår vedrørende lugt fra anlægget.

18. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.
19. Ejendommen skal kommunens forlangende sørge for, at der bliver lavet lugtmålinger og/eller beregninger til vurdering af gener. Udgifterne til måling, beregning og afrapportering afholdes af ejendommen.

Den primære lugtkilde er lugten fra produktionen, der spredes via staldenes ventilationssystem. Periodiske lugtgener kan forekomme, når der pumpes gylle til og fra gylletankene, samt når der spredes gylle på markerne. Bedriften skal overholde de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen vedr. blandt andet tidspunkter for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 m fra byzone samt områder i landzone udlagt til boligformål. Det er kommunens vurdering at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedr. udbringning af husdyrgødning.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Af projektbeskrivelsen fremgår det, at der udsættes rovfluer til bekæmpelse af fluegener, samt at der er opsat rottekasser på bedriften.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende og at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår.

6.4 TRANSPORT

Transport til og fra ejendommen foregår ad Rævdalvej samt markveje omkring ejendommen. Hovedparten af transporterene med husdyrgødning vil foregå ad markveje. Transporten mellem arealerne ved Store Rævdal og arealerne med Lendumvej 68 foregår ad privat vej samt ad Brønderslevvej.

Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet således, at gylletransporter primært er om foråret og transporter med korn og halm foregår i høstperioden. Øvrig transport med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

I forbindelse med udvidelsen vil der ske en mindre stigning i antallet af transporter med dyr, foder og gylle.

Afhentning af slagtesvin til slagteriet vil kunne foregå om natten.

Det tilstræbes, at transporter tilrettelægges, så de er til mindst mulig gene, herunder at der køres med større kapacitet og i det hele taget i henhold til reglerne for godt landmandskab.

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

6.5 STØJ, STØV OG LYS

STØJ

Støjklender på ejendommen er ventilationsanlæg, foderblande-anlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Endelig må der påregnes støj fra dyrene og ved transport af grise til og fra ejendommen.

Ventilationsanlæg har kontinuerlig drift i alle døgnets timer. Brugen af traktorer i det daglige begrænser sig normalt til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet og høstarbejdet i marken.

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet egentlige branchespecifikke emissionskrav for støj, som derfor skal reguleres efter husdyrgodkendelseslovens generelle regler med udgangspunkt i lokale forhold.

Ud fra en vurdering af afstanden fra anlægget til nærmeste naboer uden landbrugspligt har Frederikshavn Kommune vurderet, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende.

Nærmeste naboejendom ligger meget tæt på det ansøgte anlæg. Ejendommen er omfattet af landbrugspligt og ejes i øvrigt af en af de øvrige medejere af interessentselskabet bag markdriften. Der er foretaget partshøring af ejeren, som ikke er kommet med bemærkninger til godkendelsen.

STØV

Støvkilder på ejendommen vil primært komme fra fodertransport samt kørsel med maskiner. Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer.

Miljøstyrelsen har ikke udarbejdet egentlige branchespecifikke emissionskrav for støv, som derfor skal reguleres efter husdyrgodkendelseslovens generelle regler med udgangspunkt i lokale forhold.

Ud fra en vurdering af afstanden fra anlægget til nærmeste naboer uden landbrugspligt, har Frederikshavn Kommune vurderet, at støv fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende.

Nærmeste naboejendom ligger meget tæt på det ansøgte anlæg. Ejendommen er omfattet af landbrugspligt og ejes i øvrigt af en af de øvrige medejere af interessentselskabet bag markdriften. Der er foretaget partshøring af ejeren, som ikke er kommet med bemærkninger til godkendelsen.

LYS

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra staldanlæg, hvor der er lys tændt om aftenen. Kommunen vurderer dog, at afstanden til de nærmeste naboer samt eksisterende beplantning mellem ejendommen og naboer vil medvirke til, at der ikke vil forekomme væsentlige lysgener.

Kommunen forventer heller ikke at belysningen på ejendommen vil medføre væsentlige gener for trafikanter.

Nærmeste naboejendom ligger meget tæt på det ansøgte anlæg. Ejendommen er omfattet af landbrugspligt og ejes i øvrigt af en af de øvrige medejere af interessentselskabet bag markdriften. Der er foretaget partshøring af ejeren, som ikke er kommet med bemærkninger til godkendelsen.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

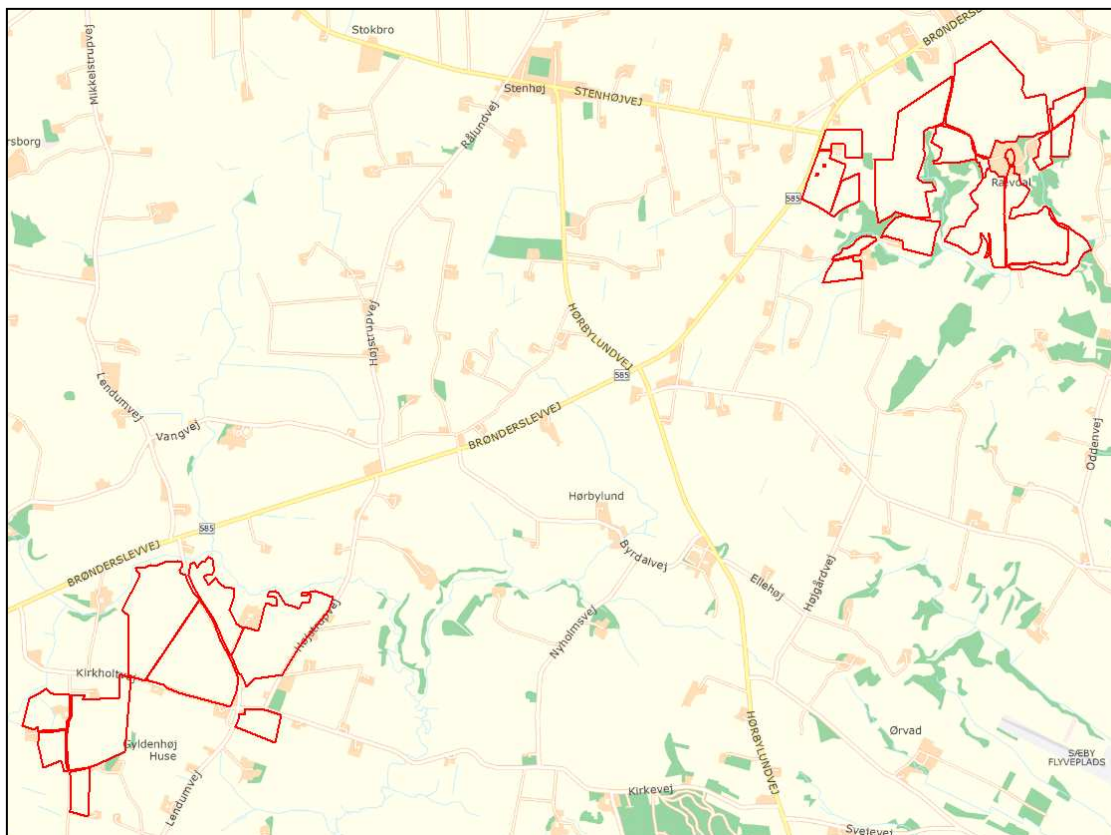
Ejendommens udbringningsarealer ligger i et område umiddelbart rundt om Store Rævdal samt i et område 5-7 km sydvest for store Rævdal i tilknytning til en anden ejendom på Lendumvej 68, som også er ejet af Kaj Kragkær Larsen. Udbringningsarealerne er ejet af et interessentselskab, hvoraf Kaj Kragkær Larsen ejer 60 %, og driften af arealerne forestås fra ejendommen Lendumvej 68.

I alt er der et udbringningsareal på 232,3 ha. Harmonikravet ved 1,4 DE/ha er 226,3 ha. Harmonikravet er derfor overholdt.

Udbringningsarealernes beliggenhed fremgår af Figur .

Arealerne fremstår i IT-ansøgningen med JB 3 og et enkelt område som JB 2. Ifølge jordklassificeringen (fra Dansk Jordbrugsforskning, 1975-1979) er arealerne i området klassificeret som primært lerblandet sandjord og et enkelt område med finsandet jord. Det vurderes at jordtyperne er angivet korrekt.

Arealerne er i IT-ansøgningen markeret som ikke-drænedede. Kommunen har ikke undersøgt dette nærmere. Idet arealerne ikke ligger i opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor, vurderes det, at det er uden betydning for sagens behandling hvorvidt arealerne er drænet eller ej. Der henvises i øvrigt til Miljøstyrelsens FAQ nr. 71.

FIGUR 5 UDBRINGNINGSAREALER

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

Udbringingsarealerne ved Rævdalvej 11A grænser på nogle strækninger op til Bangsbo Å, der er målsat som B2 (opholds- og opvækstvand for laksefisk) og kvalitetsmålsat til forureningsgrad II. Arealerne ved Lendumvej 68 grænser nogle steder op til Sæby Å, der er målsat som B1 (Gyde og yngleopvækst for laksefisk) og kvalitetsmålsat til forureningsgrad I-II.

Arealerne ligger ikke i opland til målsatte søer.

Der er flere skrånende arealer inden for de udbringingsarealer, som grænser op til Bangsbo Å. De skrånende arealer giver risiko for afstrømning af næringsstoffer fra arealerne til vandløbssystemet. Det er derfor af yderste vigtighed, at den 2 meter dyrkningsfri bræmme overholdes. Endvidere skal reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 26, stk. 3 overholdes. Denne bestemmelse siger, at der ikke må udbringes husdyrgødning på arealer med en hældning på mere end 6 grader med mod vandløb i en afstand af 20 m fra vandløbets øverste kant. Arealer med en hældning på mere end 6 grader kan ses på figur 6.

Ud over de lovmæssige bestemmelser om dyrkning og gylleudbringning omkring vandløb, vurderer Frederikshavn Kommune, at der på enkelte arealer er behov for at stille vilkår om, at kørselsretningen på arealerne skal ske på tværs af skråningen med henblik på at kunne begrænse/forsinke en eventuel afstrømning fra arealerne.

FIGUR 6 SKRÅNENDE AREALER SAMT AREALER, HVOR KØRSEL SKAL SKE PÅ TVÆRS AF HÆLDNING

29. På de arealer, som er skraveret med blå på figur 6, skal kørselsretningen ske på tværs af hældningen.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

Ingen af ejendommens udbringingsarealer ligger i nitratklasser eller fosforklasser i henhold til husdyrloven.

Arealerne afvander via hhv. Sæby Å og Bangsbo Å til Kattegat. Sæby Å og Bangsbo Å har dog ikke direkte udløb til et Habitatområde.

På grund af strømforholdene i Kattegat, vurderer kommunen, at der sker en udpræget opblanding af vandene og at der derfor generelt skal foretages en vurdering efter habitatdirektivet for projektets

eventuelle påvirkning af de marine Natura 2000-områder i Kattegat. Der er derfor foretaget en samlet vurdering af projektets påvirkning af samtlige marine Natura 2000-områder i Kattegat.

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000-områder i Kattegat er bl.a. arter af sæl, odder, terner og trækfugle samt forskellige marine naturtyper. Det er vurderet af miljøcenter Aalborg, at en forøget næringsstofbelastning kan mindske fødegrundlaget i form af fisk, snegle, muslinger, krebsdyr, bundvegetation m.v. for de pågældende arter. Det er endvidere vurderet, at ændringer i næringsstofindholdet kan ændre artssammensætningen, størrelse og udbredelse af bundflora og -fauna i en række af de marine naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget.

Ifølge basisanalyserne er det usikkert om effekterne af vandmiljøplanerne I-III vil sikre Natura 2000-områderne i Kattegat en gunstig bevaringsstatus.

Husdyrlovens fastlæggelse af nitratklasser, og de deraf følgende krav til mindre kvælstofbelastning af områderne, sikrer de oplande, hvor der er størst risiko for kvælstofudvaskning til sårbare recipienter. Basisanalyserne indgår som eksisterende viden i det grundlag, nitratklasserne og husdyrlovens kvælstofkrav bygger på. Kommunen har ikke yderligere viden om sårbarheden af Kattegat, som giver anledning til at vurdere, at det aktuelle opland har en væsentlig større sårbarhed for kvælstof, end forudsat ved fastlæggelsen af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Kattegat har et samlet opland på min. 52.500 ha (det samlede opland fra Voer Å, Sæby Å, Elling Å og Bangsbo Å). Udbringningsarealerne hørende til Store Rævdal udgør dermed maksimalt 0,4 % af oplandet til de marine Natura 2000-områder i Kattegat. På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig kvælstofpåvirkning af de marine Natura 2000-områder i Kattegat.

Med hensyn til fosfor udbringes der ifølge ansøgningen 30,9 kg P/ha i gennemsnit. Med sædskiftet S4 fjernes der i gennemsnit 21,1 kg P/ha. Der er således et fosforoverskud på arealerne på gennemsnitlig 9,8 kg P/ha/år. Det er oplyst, at der tilsættes fytase til foderet til svinene.

Som tidligere nævnt er der ingen af arealerne der ligger i opland til fosforfølsomt Natura 2000-område (fosforklasse I, II eller III). Husdyrlovens fastlæggelse af fosforklasser, og de deraf følgende krav til mindre fosforbelastning af områderne, sikrer de oplande, hvor der er størst risiko for fosforbelastning til sårbare recipienter. Basisanalyserne indgår som eksisterende viden i det grundlag som husdyrlovens afskæringskriterier i forhold til fosfor bygger på. Kommunen har ikke yderligere viden om sårbarheden af Kattegat, som giver anledning til at vurdere, at det aktuelle opland har en væsentlig større sårbarhed for fosfor, end forudsat ved fastlæggelsen af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Enkelte arealer skræner mod vandløb og er omfattet af det generelle forbud mod udbringning af flydende husdyrgødning på arealer indenfor 20 m fra kanten af vandløb. Endvidere er der sat vilkår om kørsel på tværs af hældningen på andre arealer, der skræner mod vandløb. Det vurderes på den baggrund at risikoen for overfladetab af fosfor fra arealerne er begrænset.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig fosforpåvirkning til de marine Natura 2000-områder i Kattegat.

Med hensyn til kumulativ effekt har der ifølge Analyse af jordbrugserhvervene 2009 (Statsforvaltningen Nordjylland, 2009) i de pågældende oplande været uændret eller meget svagt stigende udvikling i dyretryk i perioden 2001-2006. Der er dermed ikke grund til at antage at anvendelse af de pågældende arealer i sammenhæng med andre projekter kan påvirke de marine Natura 2000-områder væsentligt.

Det er Frederikshavn Kommunes samlede vurdering, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til Kattegat hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne i Kattegat.

7.4 KVÆLSTOF TIL GRUNDEVAND

Der er ikke overlap mellem bedriftens udbringningsarealer og nitratfølsomme indvindingsområder. Ligeledes er der ingen udbringningsarealer i indvindingsopland til vandværker.

Samlet konkluderer kommunen, at den ansøgte produktion ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening med nitrat af grundvandsforekomsterne i området.

7.5 PÅVIRKNING AF NATUR, NATURA 2000 SAMT BILAG IV ARTER

Ejendommens udbringningsarealer ligger i områder, der er udpeget som hhv. jordbrugsområde og naturområde.

Økologisk forbindelse

Nogle af udbringningsarealerne ligger indenfor en tør økologisk forbindelse.

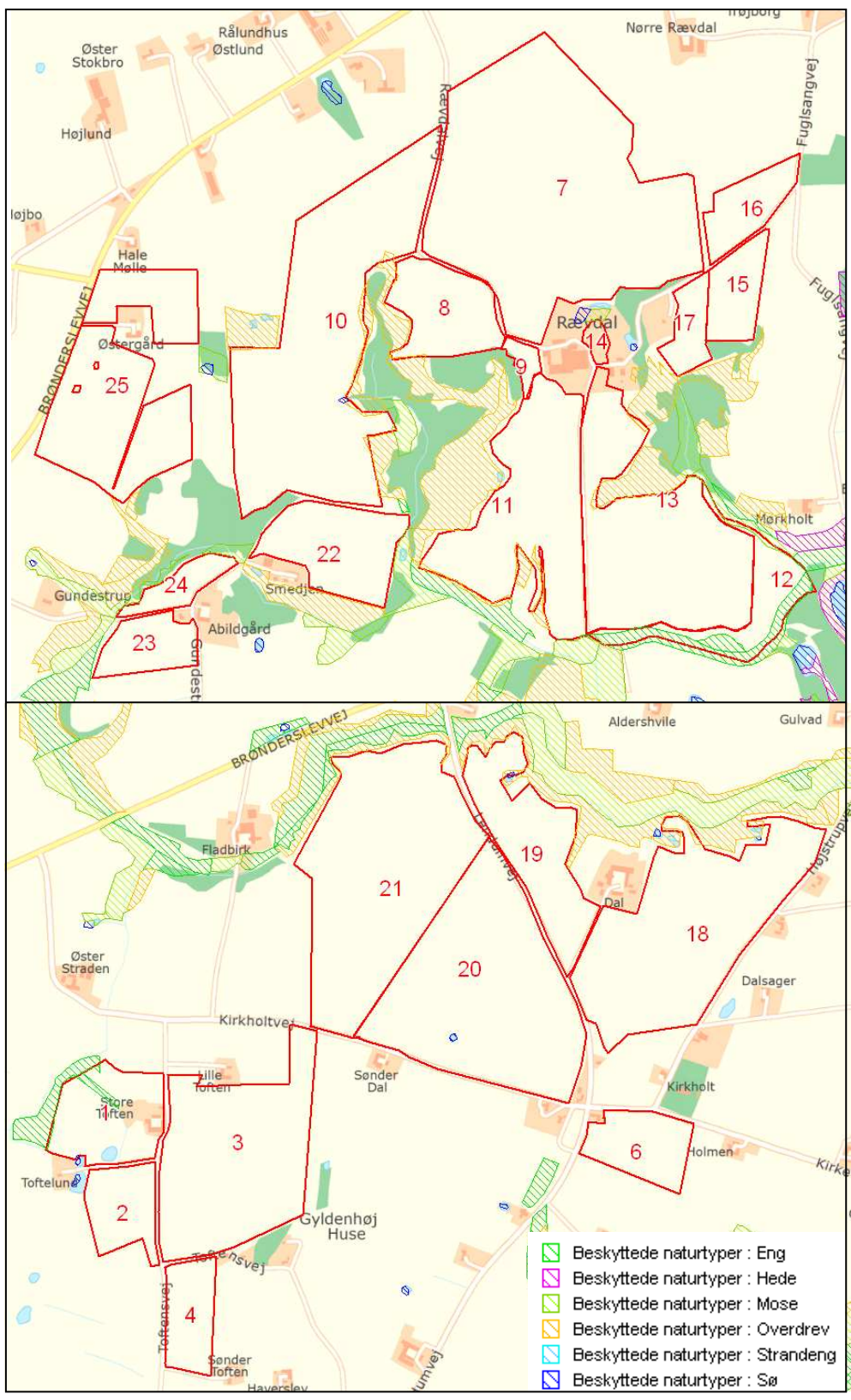
Da arealanvendelsen ikke ændres væsentligt, medfører udvidelsen af husdyrbruget ikke forringelser af levesteder eller spredningsmuligheder for planter eller dyr i relation til områdets funktion som økologisk forbindelse.

Arealer beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3

Områdets arealer med beskyttet natur efter Naturbeskyttelseslovens § 3 fremgår af figur 7.

Der forekommer et overlap mellem udbringningsarealerne, mark 1, 8, 10 og 11 og et mindre område af et § 3-overdrev. På baggrund af analyse af luftfotos fra år 1992-2008 vurderer Frederikshavn Kommune, at der er tale om en fejlregistrering af § 3 på det angivne sted. Særskilt meddelelse om dette sendes direkte til lodsejeren.

En del af mark 12 er en § 3-beskyttet eng. Kommunen har modtaget driftsoplysninger fra ejer og engen er vurderet til at være en eng, der også tidligere har været anvendt til udbringning af gødning, hele mark 12, inklusiv det beskyttede område af den, kan derfor bruges til udbringning af gødning også fremover.

FIGUR 7 OMRÅDETS AREALER MED § 3-NATUR

Udbringningsarealer der skrâner/støder op til beskyttet natur:

En række af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op ad beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune har vurderet, at en fortsættelse af den hidtidige drift på de omkringliggende udbringningsarealer ikke vil medføre tilstandsændring af naturarealerne.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med det påtænkte projekt.

Flere af arealerne skrâner desuden stærkt ned mod beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune vurderer imidlertid, at risikoen for jordudskridning er minimal, når der bliver lavet en for-ager langs kanten af marken. Risikoen for overfladeafstrømning øges desuden, hvis de pløjes på langs af højdekurverne. Det vurderes imidlertid, at for-ageren vil opfange den eventuelle afstrømning og desuden er der krav om nedfældning på sort jord og græs på de pågældende marker, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24, stk. 3.

Natura 2000 områder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område nr. 8, Åsted Ådal, Bangsbo Ådal og omliggende overdrevsområder) ligger omkring 0,6 km nordøst for det nærmeste udbringningsareal. Udpegningsgrundlaget for området kan ses ovenfor i afsnit 6.1.

Påvirkningen fra udbringningsarealerne sker ved randpåvirkning som direkte følge af gødskning og sprøjtning og er typisk størst de første 0 – 50 meter ind på naturområdet. Desuden er der udvaskning fra rodzonen og for det tredje er der ammoniakfordampning. I notat om Miljøklagenævnets praksis skriver de, at i "worst case" tilfælde kan der være påvirkninger indenfor 100 meter fra markkanten på over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på > 1 kg N/ha i op til 20 – 30 meters afstand fra marken.

Grundet afstanden vurderer Frederikshavn Kommune at belastningen fra udbringningsarealerne ikke vil betyde en forringelse af naturtyper og arter indenfor det internationale beskyttelsesområde.

Habitatdirektivet, bilag IV-arter

En række dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen. Se ovenfor i afsnit 6.1 hvilke arter, der kan være tale om.

Udvidelsen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. Dette tilskrives, at udvidelsen vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Habitatdirektivet, bilag II arter

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger som nævnt omkring 0,6 km fra det nærmeste udbringningsareal.

Da det nærmeste udbringningsareal ligger mere end 100 meter fra det nærmeste ammoniakfølsomme naturareal indenfor et Natura 2000-område, vurderer Frederikshavn Kommune, at udbringning af husdyrgødning på arealerne vil have en neutral effekt på bilag II arter indenfor Natura 2000 området.

Fredninger

Der er ingen arealer inden for fredede områder.

Der ligger en del fredede gravhøje i området. Det er vigtigt at være opmærksom på at overholde de gældende regler angående dyrkning omkring disse, jf. museumslovens §§ 29e og 29f.

Beskyttede diger

Vær opmærksom på beskyttede diger i kanten af mark 10 og 22.

Der er desuden registreret et beskyttet dige på mark nr. 8 og 9. Der kan ikke erkendes noget dige på de pågældende marker, så sagen er sendt videre til Kulturarvsstyrelsen.

KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING

Kommunen vurderer, på grundlag af ovenstående, at anvendelse af arealerne som udbringningsarealer ikke vil føre til en tilstandsændring på naturarealer beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Anvendelsen af arealerne vil heller ikke have en negativ effekt på områdets funktion som økologisk forbindelse eller på bilag IV-arter.

Arealanvendelsen vurderes desuden at have en neutral effekt på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000-område og på bilag II arter.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT-bedst tilgængelig teknologi. BAT er berørt i flere af de tidligere afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. Frederikshavn Kommune har i vurderingen af BAT taget udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (benævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade offentliggjort på miljøstyrelsens hjemmeside.

Idet der er tale om en ansøgning over IPPC-grænsen (en §12-sag), skal der redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi samt management. Såfremt der i eksisterende stalde anvendes staldteknologier der ikke kan betegnes som BAT, skal der redegøres for hvornår disse staldafsnit renoveres, således at de lever op til BAT. Der skal endvidere redegøres for evt. fravalg af oplagte teknologier.

Når kommunen skal vurdere, om projektet lever op til BAT, tages der udgangspunkt i de overvejelser, der lægger til grund for Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår, som ligeledes refererer til ovennævnte.

I forbindelse med fastlæggelse af emissionskrav for ammoniak anlægger Frederikshavn Kommune den betragtning, at omkostningerne pr. kg. reduceret kvælstof som udgangspunkt ikke bør overstige det omkostningsniveau, som det generelle beskyttelsesniveau er baseret på. Det vil sige ca. 40 kr. pr. kg reduceret kvælstof. I regeringens udspil til aftale om Grøn Vækst er der lagt til grund, at en yderligere nedbringelse af ammoniakfordampningen i forhold til det generelle beskyttelsesniveau vil kunne koste op til 100 kr. pr. kg reduceret kvælstof. Teknologier med dette omkostningsniveau tages derfor med i overvejelserne. Dog bør omkostningsniveauet ikke overstige 1-2 % af produktionsomkostningerne.

Den ansøgte produktion består af søer, smågrise og slagtesvin.

For slagtesvin foreligger der standardvilkår, hvor der er lavet proportionalitetsbetragtninger med udgangspunkt i ovenstående overvejelser set ud fra en forudsætning om en bar-marks-situation. For eksisterende staldbygninger gælder som udgangspunkt samme niveau, men det skal tages i betragtning, om niveauet er proportionalt også for de eksisterende bygninger, hvis disse ikke skal renoveres inden for de nærmeste år.

For slagtesvinene er udgangspunktet for BAT-emissionskravet ud fra standardvilkårene 0,29 kg NH₃-N pr. produceret slagtesvin for de "nye" slagtesvin (2402 slagtesvin). Når der korrigeres for afvigende vægtgrænser i forhold til normen, er BAT-emissionskravet for denne del af svinene 0,31 kg NH₃-N pr. produceret slagtesvin.

For de "gamle" slagtesvin (4000 slagtesvin) vurderer kommunen, at BAT-emissionsniveau svarer til det emissionsniveau, som den aktuelle staldtype giver anledning til, da stalden ikke forventes gennemgribende renoveret inden for de næste 8-10 år. Dvs. at BAT-emissionsniveauet for disse slagtesvin er 0,50 kg NH₃-N pr. svin, hvilket korrigeret for afvigende vægtgrænser giver et niveau på 0,54 kg NH₃-N pr. svin. Det endelige BAT-niveau i eksisterende stalde skal herefter fratrækkes den effekt eventuelle proportionale teknologier kan nedbringe emissionen med.

For søerne er der ikke udarbejdet standardvilkår. Dyrene går en eksisterende stald. 300 af søerne går i løbe- og drægtighedsstald indrettet med delvist spaltegulv (løsgående), mens 100 af søerne dog går i løbe- og drægtighedsstald med dybstrøelse (løsgående). Farestalden er indrettet med kassetier, delvist spaltegulv. Kommunen vurderer, at BAT-niveauet for søerne som udgangspunkt svarer til det emissionsniveau, som den aktuelle staldtype giver anledning til, da stalden ikke forventes gennemgribende renoveret inden for de næste 8-10 år. Det vil sige, at BAT-emissionsniveauet for søerne er hhv. 0,96 kg NH₃-N pr. so for farestalden og 1,76 kg NH₃-N pr. so for drægtighedsstalden med delvist spaltegulv og 3,98 kg NH₃-N pr. so for drægtighedsstalden med dybstrøelse. Det endeli-

ge BAT-niveau i so-staldene skal herefter fratrækkes den effekt eventuelle proportionale teknologier kan nedbringe emissionen med.

For smågrisene er der heller ikke udarbejdet standardvilkår. Dyrene produceres i en eksisterende stald med drænet gulv og spalter. Kommunen vurderer derfor, at BAT-niveauet for smågrisene som udgangspunkt svarer til staldens emissionsniveau 0,10 kg NH₃-N pr. smågris, da stalden ikke forventes gennemgribende renoveret inden for de næste 8-10 år. Det endelige BAT-niveau skal herefter fratrækkes den effekt eventuelle proportionale teknologier kan nedbringe emissionen med.

BAT-emissionsniveauet for den samlede produktion (før proportionale teknikkers effekt medregnes) kan herefter beregnes til $(0,31 \cdot 2402 + 0,54 \cdot 4000 + 1,76 \cdot 300 + 3,98 \cdot 100 + 0,96 \cdot 400 + 0,10 \cdot 9200)$: 5135 kg N/år.

I forhold til, hvilke proportionelle teknikker, der kan indføres på ejendommen, er der vurderet dels på ændret fordring, dels på ændring af staldd typer og dels på indførelse af gyllekøling og gylleforsuring.

Fodring:

Der er vurderet på tilsætning af benzosyre til foderet. Der er her en mer-udgift på ca. 10 kr. pr. 100 kg foder, hvilket vurderes som højt. Desuden anfører ansøger, at syren er meget hård ved inventaret i stalden og har en negativ effekt på foderoptagelsen.

Der fodres med fasefodring, hvilket betyder, at man kan optimere foderet mht. protein og fosfor. Det vurderes, at det er proportionelt for produktionen at reducere proteinindhold og fodertildeling, så det svarer til fodernormerne 09/10.

Reduktion af proteinindhold m.v. i foderet giver en reduktion i ammoniakudledningen på 519 kg for søerne og 108 kg for smågrisene.

Staldd typer:

Det er vurderet, at ændring af staldd typer vil medføre en udgift på mere end 100 kr. pr. kg. reduceret kvælstof, hvorfor det ikke vurderes proportionelt at gennemføre sådanne ændringer.

Teknologier:

Hvis der skal indføres gyllekøling i eksisterende stalde kræves, at hele stalden tømmes og rengøres, samt at der skal installeres nyt inventar. Det vurderes, at dette ikke er økonomisk proportionelt.

Ejendommen har i forvejen et forsøringsanlæg i slagtesvinestalden, som medvirker til at overholde standard-BAT-emissionskravet for slagtesvine. Det vil være omkostningstungt også at etablere forsuring i de øvrige stalde, da dette også vil medføre, at stalddene skal tømmes og at der skal ind sættes nyt inventar. Det vurderes derfor ikke proportionelt at indføre forsuring i de øvrige staldd afsnit.

Det resulterende BAT-emissionsniveau er således: $(5135 - 627) = 4508$ kg N/år.

Det konkrete projekt har valgt staldd typer og teknologier, som samlet set giver en ammoniakemission på 4218 kg N/år. Kommunens BAT-krav er således overholdt. I beregningerne er der alene indsat en driftstid på 7000 timer for forsøringsanlægget. Som anført i afsnit 5.3 er det en forudsætning for miljøgodkendelsen, at forsøringsanlægget er i drift hele året (8760 timer). Beregningerne viser dog, at BAT-niveauet er overholdt, også selvom der forekommer kortere perioder, hvor forsøringsanlægget er brudt ned.

Ansøger har for en række områder valgt andre tiltag (staldd typer, foder og teknologi) end det kommunen har haft som udgangspunkt i vurderingen af BAT-emissionsniveauet. Dette er i overensstemmelse med vejledningen og miljøklagenævnets afgørelser. Der er stillet vilkår til anvendelse af de valgte tiltag i miljøgodkendelsen.

I tidligere afsnit af miljøgodkendelsen er BAT i forhold til staldd indretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning og forbrug af vand og energi gennemgået. I nedenstående afsnit 8.1 gives en beskrivelse af management og egenkontrol mens Frederikshavn Kommunes samlede vurdering af BAT fremgår af afsnit 8.2.

8.1 MANAGEMENT OG EGENKONTROL

På Store Rævdal gennemføres der egenkontrol på el, foder, fyringsolie og vandforbrug. Egenkontrollen består i at kontrollere de løbende opgørelser for større udsving i forbrug og reagere herpå. Oplysningsedlerne opbevares løbende til sammenligning.

Der føres den lovmæssige logbog over flydelaget i gylletankene. Staldventilationen kontrolleres løbende, og alarm sikrer, at der reageres, hvis der er materiel, som ikke fungerer.

Vandkopper og ventiler tilses flere gange dagligt.

Bedriften bliver drevet efter de principper, som er opstillet i begrebet "godt landmandsskab", som indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboer og forbrugere samt til husdyrvelfærd, natur, landskab og miljø.

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi og resourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødsning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunen vurderer, at bedriften lever op til BAT for så vidt angår management og egenkontrol. Det bemærkes at der er lovkrav omkring hovedparten af ovennævnte punkter i medfør af anden lovgivning. Det gælder bl.a. gødningsplanlægning, medicin- og sprøjtejournal. Der er derfor ikke behov for at stille vilkår til disse forhold i denne miljøgodkendelse.

8.2 SAMLET VURDERING VEDRØRENDE BAT PÅ BEDRIFTEN

Kommunen har med baggrund i ansøgers redegørelse for staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management vurderet, at det ansøgte lever op til niveauet for BAT for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse. BAT vurderingen omfatter også de eksisterende stalde.

Det skal bemærkes, at BAT-vurderingen er foretaget som en selvstændig vurdering, uden hensyn til, om beskyttelsesniveauerne i husdyrmiljøloven er overholdt.

9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0- ALTERNATIVET

I alle virksomheder er der et løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene. Inden for landbrugserhvervet står landmanden over for faldene afregningspriser i forhold til inflationen samtidig med, at omkostningerne stiger. Der skal således produceres et stadig stigende antal enheder for at overleve økonomisk. Derfor vil produktionen løbende skulle udvikles.

Hvis produktionen ikke optimeres, smuldrer det økonomiske grundlag for virksomheden. Et konstant produktionsniveau er reelt en begyndende afvikling af produktionen med de personlige, samfundsmæssige og landskabelige konsekvenser, det giver.

Frederikshavn Kommune vurderer samlet set ikke de behandlede alternativer som værende bedre end det ansøgte projekt.

10 BILAG

1. Standardsædskeer
2. Anlægstegning (fra ansøger)

Bilag 1 - standardsædskeer

Kriterier for valg af sædskeer	Vinterbraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Ertler	Lovpligtige efterafgrøder	Sædskeer nr.	Udvaskningsindeks
Typisk svinesædskeer	>15%				0-10%	6%	S1	96
	>15%					10%	S2	93
	<15%				0-10%	6%	S3	100
	<15%					10%	S4	98
Med frøavl		>10%			0-10%	6%	S5	89
		>10%				10%	S6	86
Med roer			>15%		0-10%	6%	S7	90
			>15%			10%	S8	88
Med frøavl og roer		>15% i alt og min. 5 % frøgræs			0-10%	6%	S9	89
				10%		S10	88	
Med kartofler				>20%	0-10%	6%	S11	97
				>20%		10%	S12	96
100% vinterafgrøder	<17½%						S13	102
	17½% - 22½%						S14	100
	22½% - 27½%						S15	99
	>27½%						S16	97

Bilag 2 - anlægstegning

